



Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств м. Києва і Київської
області щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2021 року



* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств м. Києва і Київської області в II кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Результати опитування підприємств м. Києва і Київської області у II кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та позитивно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Інфляційні та девальваційні процеси, на думку респондентів, уповільняться.

У наступні 12 місяців керівники підприємств регіону очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – 19.5% (у попередньому кварталі – 10.3%) (графік 1), у цілому по Україні – 15.9% (графік 1). Найоптимістичніші очікування в підприємств енерго- та водопостачання (баланс відповідей – 50.0%);
- **зростання цін на споживчі товари та послуги** нижчими темпами: 55.6% респондентів очікують, що інфляція не перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 48.3%), у цілому по Україні – 54.2%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- **уповільнення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 67.5% респондентів (у попередньому кварталі – 73.2%), у цілому по Україні – 63.6%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 24.6% (у I кварталі 2021 року – 19.7%), у цілому по Україні – 18.3% (таблиця). Найвищі очікування в респондентів підприємств транспорту (баланс відповідей – 30.3%), водночас підприємства будівництва та енерго- і водопостачання не очікують змін фінансово-економічного стану;
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 29.5% (у попередньому кварталі – 24.4%), у тому числі на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 25.0% (у I кварталі 2021 року – 15.6%) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – по 21.0%;
- **зростання інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – 6.8% та 17.8% відповідно (у попередньому кварталі – 2.1% та 10.9% відповідно). У цілому по Україні баланси відповідей – 6.4% та 16.9% відповідно;
- **збільшення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – 8.2% (у попередньому кварталі – 3.4%). У цілому по Україні прогнозується незначне скорочення кількості працівників – «мінус» 1.0% (графік 4). Найвищі очікування в респондентів підприємств будівництва (баланс відповідей – 22.2%);
- **зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства,** високими темпами: баланси відповідей – 77.9% і 59.2% відповідно (у попередньому кварталі – 82.1% і 60.2% відповідно) (графік 6). Найвищі оцінки щодо зростання цін на реалізацію продукції власного виробництва в респондентів підприємств енерго- та водопостачання (баланс відповідей – 100.0%). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть ціни на сировину та матеріали, курс гривні до іноземних валют та вартість трудових ресурсів (графік 7);
- **зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 49.7% і 58.5% відповідно (у I кварталі 2021 року – 41.7% і 54.4% відповідно) (графіки 4, 6).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво найбільше обмежують недостатній попит, нестабільна політична ситуація та надмірний податковий тиск (графік 5). Вище, ніж у попередньому кварталі, оцінено вплив браку кваліфікованих працівників та занадто високих цін на сировину та матеріали.

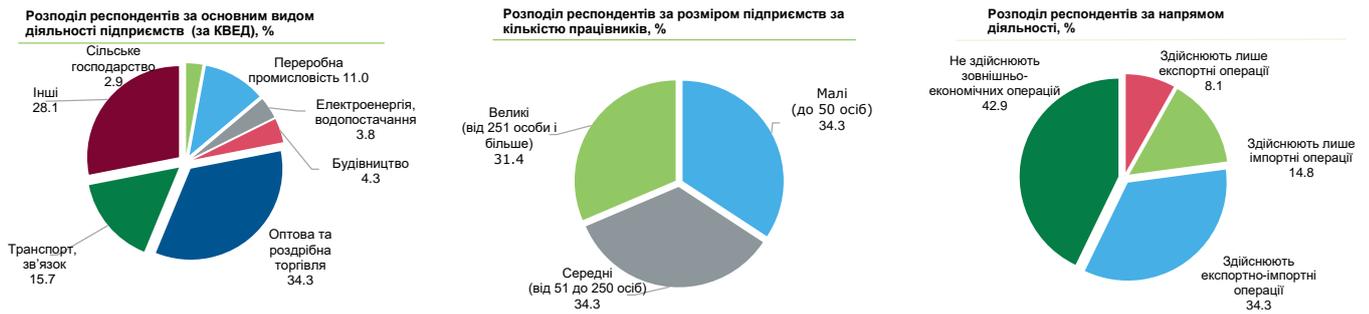
Підприємства області і надалі очікують **зростання потреби в позикових коштах** найближчим часом (графік 9). Респонденти, які планують брати кредити (31.9% опитаних), надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом пом'якшилися (графік 10). Головним стримуючим чинником залучення кредитних ресурсів залишалися занадто високі ставки за кредитами (графік 11).

97.1% респондентів зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

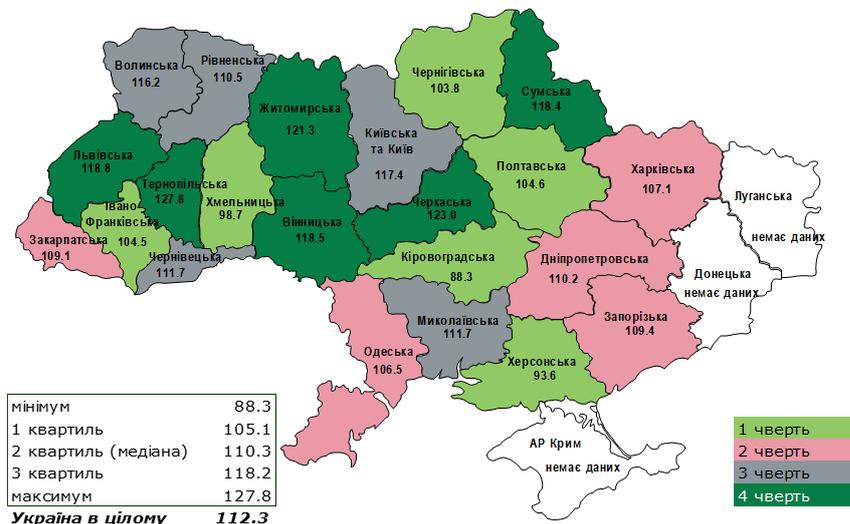
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий:** баланс відповідей – 13.5% (у I кварталі 2021 року – 3.9%). Найвищі оцінки в респондентів підприємств сільського господарства. У цілому по Україні баланс відповідей – 6.0%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва вищий, ніж нормальний:** баланс відповідей – 1.4% (у попередньому кварталі – 1.3%);
- **ресурси вільних виробничих потужностей зменшилися і є недостатніми, щоб задовольнити неочікуване зростання попиту:** баланс відповідей – «мінус» 1.0% (у I кварталі 2021 року – 10.7%).

Паспорт вибірки^{1,2}



- період проведення – 05 травня – 02 червня 2021 року;
- опитано всього 210 підприємств;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство, переробна промисловість, енерго- та водопостачання, будівництво, торгівля, транспорт та зв'язок, інші.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %



*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

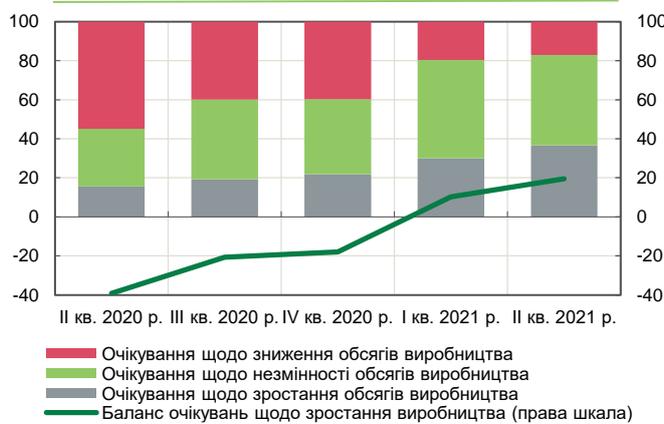
Таблиця. Очікування підприємств м. Києва і Київської області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	-1.0	9.9	11.1	19.7	24.6
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	5.4	13.7	19.3	24.4	29.5
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-15.8	-4.9	-2.2	2.1	6.8
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-9.2	9.2	6.5	10.9	17.8
кількості працівників	-17.3	-2.5	3.8	3.4	8.2

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

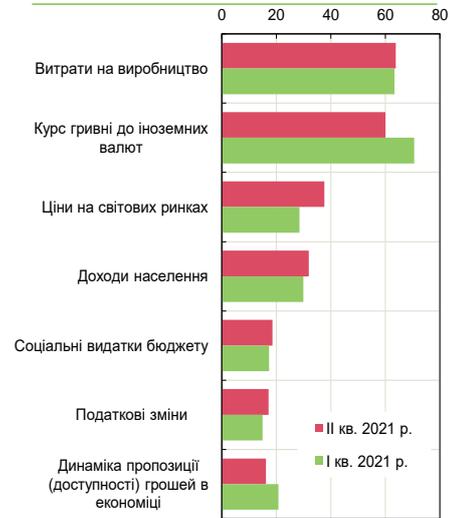
Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей



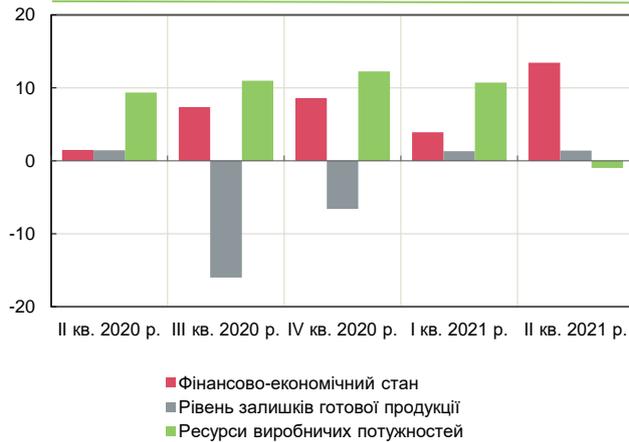
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей



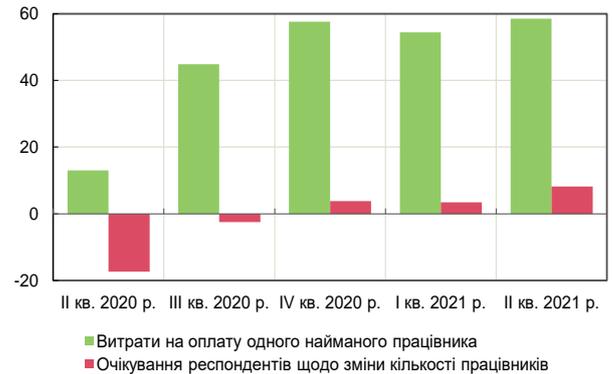
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей



Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей



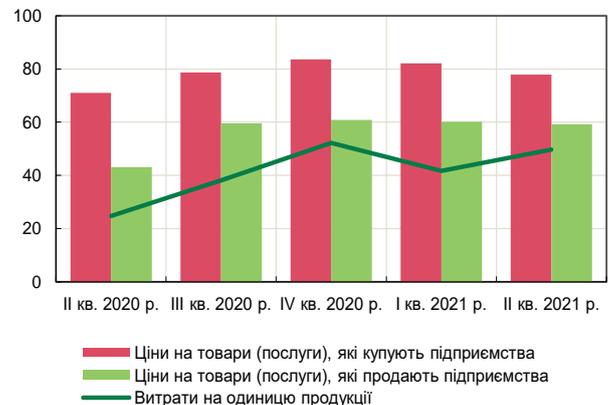
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей



Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей



Графік 7



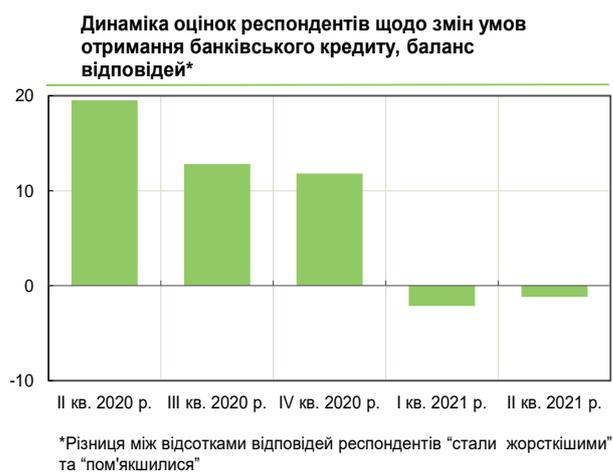
Графік 8



Графік 9



Графік 10



Графік 11

